

Školský protokol pre riešenie rizikového správania

Dokument predstavuje praktický a podporný rámec pre školy pri riešení rizikového správania žiakov. Vychádza z princípov rešpektujúcej komunikácie, včasnej intervencie a multidisciplinárnej spolupráce. Cieľom nie je trestať, ale porozumieť príčinám správania, vytvoriť bezpečné prostredie na školách a poskytnúť primerané podporu. Materiál obsahuje konkrétne postupy pre rôzne úrovne rizika, odporúčania pre školskú prax a návrhy na efektívnu spoluprácu medzi školou, poradenskými zariadeniami, ÚPSVARom a orgánmi činnými v trestnom konaní. Je určený pre pedagogických a odborných zamestnancov škôl, zriaďovateľov a všetkých, ktorí sa podieľajú na vytváraní bezpečného a podporného školského prostredia.

Prečo reagovať s porozumením aj pri násilí?

Škola je miestom, kde sa deti a mladí ľudia okrem vedomostí učia rozvíjať zručnosti pri emóciách, konfliktoch a pri zvládaní rôznych náročných situácií. Rizikové správanie – vrátane agresie, vyhrážania, či iných prejavov násilia – je často signálom, že žiak alebo zamestnanec prežíva napätie, frustráciu alebo aj bezmocnosť, s ktorými si nevie poradiť inak.

Reagovať s porozumením neznamená ospravedlňovať nevhodné správanie a už vôbec nie ho schvaľovať. **Znamená to vytvoriť bezpečný priestor**, kde môže žiak/zamestnanec školy môcť hovoriť o tom, čo prežívajú, **a zároveň jasne nastaviť hranice** toho, čo v škole nie je akceptované. Takýto prístup **pomáha predchádzať eskalácii**, znižuje riziko opakovania a otvára cestu k zmene.

Zodpovednosť za bezpečné a podporné prostredie **nesie každý zamestnanec školy** – nielen odborníci. Každý učiteľ, vychovávateľ, asistent, majster, školský psychológ, školský špeciálny pedagóg a iní môžu byť prvými, kto si všimne varovné signály a zareaguje. Zároveň však nikto na to nemá byť sám – aj zamestnanci školy potrebujú oporu, jasné postupy a možnosti spolupráce s odborníkmi a inštitúciami. Pre školy to sú poradenské zariadenia, ÚPSVaR, polícia a zdravotníci (pediatria/všeobecný lekár, klinický psychológ, psychiatria).

Tento dokument vznikol ako nástroj, ktorý má školám pomôcť reagovať odborne, citlivo a koordinovane – s cieľom ochrániť všetkých, ktorí sú súčasťou školského prostredia.

Prečo ľudia konajú rizikovo?

Rizikové správanie ako verbálna agresia, vyhrážky, úteky zo školy, poškodzovanie majetku alebo iné formy narúšania školského prostredia nie sú len prejavmi „zlého“ správania. Často **sa jedná o signál, že dieťa/mladý človek/dospelý niečo prežíva a niečo potrebuje a nedokáže to vyjadriť inak.**

Za správaním môže byť:

- frustrácia z neúspechu, zo zlyhania,
- reakcia na domácu situáciu alebo traumu,
- vplyv rovesníkov alebo online prostredia,
- potreba uznania,
- prejav vnútorného napätia, psychického preťaženie alebo (neviditeľných) ťažkostí duševného zdravia.

K zásadám, ktoré by mali sprevádzať každú reakciu školy patria:

- Bezpečie a dôstojnosť – pre žiaka, zamestnanca, aj kolektív.
- Porozumenie pred hodnotením – skôr máme snahu rozumieť, nie hovoriť hodnotenia.
- Podpora namiesto trestu – cieľom je pohľad do budúcnosti - zmena správania, nie do minulosti.
- Spolupráca namiesto izolácie – nie vyčleňovať, izolovať, skôr zapájať do diania a prepájať odborníkov.
- Zodpovednosť všetkých – každý zamestnanec má úlohu v podpore bezpečia.

Prečo je dôležité rozlišovať mieru rizika?

Nie každé rizikové správanie má rovnakú závažnosť a ani rovnaké príčiny. Preto je dôležité, aby škola vedela rozlíšiť mieru rizika a podľa toho zvoliť primeranú reakciu – nie príliš slabú, ale ani neprimerane tvrdú. Pomáha to predchádzať zbytočnej eskalácii, a zároveň cielene zapojiť odborníkov a inštitúcie.

Stupeň rizika	Príklady správania	Možné dôsledky
Nízke	Opakované vyrušovanie, nevhodné poznámky, ignorovanie pokynov	Narušenie výučby, konflikty v triede
Stredné	Verbálna šikana, poškodzovanie majetku, úteky zo školy	Ohrozenie bezpečia, zhoršenie klímy
Vysoké	Fyzické násilie, vyhružky, držba zbraní, sebapoškodzovanie	Ohrozenie zdravia, trestnoprávne dôsledky

Model podporných úrovní v školstve

Tento model umožňuje školám reagovať od najjednoduchších preventívnych opatrení až po krízové riešenia v spolupráci s externými odborníkmi.

Úroveň	Popis	Kto realizuje	Kedy sa uplatňuje
1. úroveň	Bežná pedagogická podpora	Pedagógovia, triedni učitelia	Pri bežných výchovných situáciách, nízke riziko
2. úroveň	Školský podporný tím	Školský psychológ, špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg, výchovný poradca, metodik prevencie	Pri opakovanom alebo zložitejšom správaní
3. úroveň	Konzultácie s poradenským zariadením	Centrum poradenstva a prevencie (CPP)	Pri potrebe odb. konzultácie, odb. konzília alebo supervízie, z toho vyplývajúcej potrebe diagnostiky, terapie, či skupinovej práce v triede, v skupine v CPP.
4. úroveň	Intervencie poradenského zariadenia	CPP – odborné intervencie, podporné plány	Pri strednom až vysokom riziku, dlhodobé ťažkosti
5. úroveň	Špecializované poradenské zariadenia	ŠCPP, zariadenia pre deti s poruchami správania, psychiatria	Pri vážnych poruchách správania, ohrození zdravia alebo života

Konkrétne postupy pri riešení rizikového správania

1. Nevhodné poznámky v škole (nízke riziko)

Cieľ: predchádzať eskalácii správania, porozumieť jeho príčinám a poskytnúť podporu.

Postup:

1. Zaznamenanie incidentu

- Zamestnanec zaznamená konkrétny prejav správania (čas, miesto, obsah poznámky) a odovzdá to triednemu učiteľovi, v prípade zamestnanca nadriadenému (oboznami aj o spôsobe reakcie zamestnanca).
- Žiakovi/zamestnancovi je citlivo oznámené, že pokiaľ sa správanie zopakuje, bude potrebné kontaktovať zákonného zástupcu, v prípade zamestnanca bude oboznámený priamy nadriadený.

2. Vytvorenie bezpečného priestoru pre rozhovor

- Identifikovať dôveryhodnú osobu (tr. učiteľ, iný pedagóg, vychovávateľ, majster), s ktorou je žiak/zamestnanec ochotný komunikovať.
- V rozhovore sa zamerať na porozumenie prežívaniu.
- Jasne a pokojne deklarovať hranice: „...v našej triede/škole sa nezosmiešňuje/nenadáva, nevyhráža, nezastrašuje. Môžeš ty sám povedať, čo sa ti nepáči, vadí Ti alebo potrebuješ zastaviť alebo môžeš prísť za niekým dospelým, aby sme to riešili.“

3. Zapojenie školského podporného tímu (v prípade, že sa to zopakovalo, alebo to malo silnú intenzitu, prípadne sa pedagóg z nejakého dôvodu necíti pre riešenie situácie)

- Zrealizovať rozhovor so žiakom/zamestnancom, kontaktovať zákonného zástupcu s cieľom spolupráce, nie sankcie. Cieľom je podporiť žiaka.
- Hovoriť o postupe – nastavených krokoch v triede, po zvážení zrealizovať podpornú aktivitu, ktorá pomôže triede situáciu spracovať a zároveň posilniť vzťahy a dôveru. Otvorenie témy: „V posledných dňoch sa v triede objavili situácie, ktoré nám ukazujú, že sa niektorí nemusia cítiť v pohode a chcem, aby sme si o tom krátko pohovorili.“ „Čo môžeme robiť preto, aby sa nám tu spoločne dobre fungovalo? Čo by ste teraz potrebovali a čo môžete urobiť vy?“
- Prípadne je možné použiť aj anonymný dotazník, škálu pocitov a iné.

4. Sledovanie vývoja správania

- Dôveryhodná osoba pravidelne sleduje pokrok a poskytuje spätnú väzbu.

Konkrétne postupy pri riešení rizikového správania

2. Vyhrážanie sa ublížením sebe alebo iným (stredné až vysoké riziko)

Cieľ: zabezpečiť bezpečie, porozumieť prežívaniu a aktivovať potrebnú odbornú pomoc.

Postup:

1. Informovanie vedenia školy a školského psychológa
- Situáciu nehodnotiť len ako „výkrik do tmy“, každé vyhrážanie treba brať vážne.
2. Zabezpečenie bezpečného priestoru a dôveryhodnej osoby.
- Vytvoriť pokojné prostredie pre rozhovor s dôveryhodnou osobou.
- Viesť rozhovor s rešpektom ku prežívaniu: „Záleží nám na tom, ako sa cítiš a aby som rozumel tomu, čo sa udialo a čo potrebuješ ty a ostatní.“
3. Zaznamenanie vyjadrení žiaka/zamestnanca.
- Presne a vecne zapísať, čo bolo povedané, bez interpretácie.
4. Citlivé informovanie zákonného zástupcu/priameho nadriadeného
- Vysvetliť, že cieľom je podpora a ochrana.
- Odporučiť odborné vyšetrenie (v CPP, ŠCPP, u klinického psychológa, na psychiatrii).
5. Odborné posúdenie rizika
- Školský psychológ, odborný zamestnanec v CPP/ŠCPP alebo iný odborník posúdi mieru rizika a navrhne ďalší postup.
6. Spracovanie situácie v triede
- Hovoriť o postupe – nastavených krokoch v triede, po zvážení zrealizovať podpornú aktivitu, ktorá pomôže triede situáciu spracovať a zároveň posilniť vzťahy a dôveru. Otvorenie témy: „V posledných dňoch sa v triede objavili situácie, ktoré nám ukazujú, že sa niektorí nemusia cítiť v pohode a chcem, aby sme si o tom krátko pohovorili.“ „Čo môžeme robiť preto, aby sa nám tu spoločne dobre fungovalo? Čo by ste teraz potrebovali a čo môžete urobiť vy?“
7. sledovanie vývoja správania
- Dôveryhodná osoba pravidelne sleduje pokrok a poskytuje spätnú väzbu.

Konkrétne postupy pri riešení rizikového správania

3. Žiak/zamestnanec má pri sebe zbraň alebo sa vyhráža jej použitím (vysoké riziko)

Cieľ: zabezpečiť bezpečnosť všetkých osôb, reagovať pokojne a odborne, aktivovať krízový postup s dôrazom na ochranu a dôstojnosť.

Postup:

1. Zabezpečenie bezpečnosti bez konfrontácie

- Nezasahovať do situácie, pokiaľ je situácia nebezpečná.
- Diskrétno evakuovať ostatných alebo izolovať priestor, ak je to možné bez rizika.

2. Ak je to možné a pomáhajúce, zabezpečiť prítomnosť dôveryhodnej osoby, ktorá môže žiaka/zamestnanca upokojiť

- Pokiaľ je to možné a vhodné, môže byť pomáhajúce tu a teraz reagovať oslovením krstného mena a „....chceme, aby si bol v bezpečí ty aj ostatní. Stojíš tu v triede držíš nôž, ostatní ostali ticho a len sledujú, čo sa deje....“

3. Informovanie vedenia školy

4. V odôvodnených prípadoch privolanie polície (158)

- Poskytnúť presné informácie o situácii, osobe, mieste
- Neoznačovať žiaka/zamestnanca ako „páchateľa“ ale ako osobu v kríze, ktorá potrebuje pomoc

5. Po stabilizácii situácie kontaktovanie zákonného zástupcu žiaka, prípadne blízkeho príslušníka rodiny v prípade zamestnanca

- Informovať zákonného zástupcu/ príslušníka rodiny o situácii s dôrazom na bezpečnosť a potrebu odbornej pomoci. Cieľom je podpora, nie represia.

6. Zaznamenanie incidentu

- Vyhotoviť presný záznam o priebehu udalosti, vrátane výpovedí svedkov. Záznam uchovať dôverne, len pre potreby odborného riešenia.

7. Zabezpečenie psychologickej podpory

- Pre žiaka, ostatných žiakov, zamestnanca/ostatných zamestnancov zabezpečiť krízovú intervenciu vo svojom spádovom CPP.
- Ešte v ten deň by mal ísť naratív prostredníctvom edupage priamym zasiahnutým, svedkom, ako aj žiakom z triedy a zamestnancom školy.

- Naratív je krátke, zrozumiteľné a faktické zhrnutie udalosti, ktoré poskytuje všetkým zúčastneným jednotný rámec toho, čo sa stalo. Pomáha predchádzať šíreniu dezinformácií, znižuje úzkosť a podporuje pocit bezpečia tým, že ponúka jasné a upokojujúce vysvetlenie situácie. Príklad naratívu:

„Dnes došlo v škole k situácii, ktorá si vyžiadala zásah dospelých. Jeden zo žiakov mal pri sebe predmet, ktorý mohol byť nebezpečný. Všetci žiaci aj zamestnanci sú v poriadku. Situáciu sme sa snažili od začiatku riešiť a spolupracovať aj s odborníkmi. Ak by ste sa cítili zneistení alebo by ste sa chceli o situácii porozprávať, môžete sa obrátiť na triedneho učiteľa alebo školského psychológa. Situácii sa budeme ďalej v škole venovať.“

8. Spracovanie situácie v triede/v kolektíve zamestnancov.

- Po zvážení a stabilizácie situácie je vhodné zrealizovať podpornú aktivitu v triede/v kolektíve zamestnancov. Rozhovor viesť s cieľom pomôcť kolektívu spracovať udalosť a obnoviť pocit bezpečia.
- Otvorenie témy: „Včera sa udiala situácia, ktorá mohla niektorých z Vás vystrašiť alebo zneistiť. Chcem, aby sme si teraz o tom pohovorili. Čo Vám beží v hlave? Čo by ste teraz potrebovali? Čo môžeme urobiť spoločne?“

9. Zvolanie odborného konzília

- Škola, CPP, ÚPSVAR, policajť pridelený škole s cieľom návrhu ďalšieho postupu (diagnostika, práca s triedou/skupinou, umiestnenie v zariadení – hospitalizácia a pod.). cieľom je zamerať sa na dlhodobú podporu, nie okamžité riešenie.

10. Sledovanie vývoja správania

- Dôveryhodná osoba pravidelne sleduje pokrok a poskytuje spätnú väzbu.

Prečo je spolupráca nevyhnutná?

Rizikové správanie žiakov/zamestnancov často presahuje rámec možností samotnej školy. Môže súvisieť so zložitou rodinnou situáciou, duševným preťažením, sociálnym vylúčením alebo dokonca s trestnoprávnymi aspektmi. Preto je dôležité, aby školy neostávali v riešení situácií osamotené, ale aby sa opierali o multidisciplinárnu spoluprácu.

Kľúčoví aktéri spolupráce:

Subjekt	Úloha v spolupráci
Škola	Včasná identifikácia, podpora žiaka, komunikácia s rodinou, aktivácia odborníkov
CPP / ŠCPP	Diagnostika, odborné poradenstvo, intervencie, podpora školy, krízová intervencia
ÚPSVaR	Sociálnoprávna ochrana detí, práca s rodinou, kurátorské opatrenia
Polícia / OČTK	Zabezpečenie bezpečnosti, riešenie trestnoprávných aspektov, prevencia
Zdravotnícke zariadenia	Posúdenie zdravotného stavu, psychiatrická starostlivosť
Samospráva / komunitné organizácie	Podpora voľnočasových aktivít, komunitná práca, prevencia v teréne

Formy spolupráce

Vzájomné konzultácie – konzultácie medzi školou/poradenskými zariadeniami, prípadne inými odborníkmi

Koordinačné informácie/stretnutie – informácie mailom, prípadne prezenčne na stretnutí s cieľom oboznámiť aktérov so situáciou, prípadne už s jej riešením, či sledovaním pokroku, zabezpečenie efektívneho toku informácií medzi inštitúciami, pričom škola a poradenské zariadenie sa dohadujú na koordinácii

Odborné konzílium – stretnutie všetkých pozvaných aktérov, obvykle pozýva škola, prípadne zariadenie CPP/ŠCPP

Spoločné preventívne aktivity – workshopy, prednášky, kampane zamerané na prevenciu rizikového správania

Odporúčania pre školy

- Vytvoriť si zoznam kontaktov na relevantných aktérov.
- Zaviesť štandardný postup pre aktiváciu spolupráce - oboznámiť s týmto materiálom všetkých zamestnancov školy, celý poradenský systém, zaslať na ÚPSVAR.
- Viesť záznamy o spolupráci – dokumentovať kroky, odporúčania a výstupy zo stretnutí.
- Posilňovať kompetencie zamestnancov školy k tomu, ako postupovať pri situáciách, aj ako iniciovať a koordinovať spoluprácu.
- Realizovať oznamovaciu povinnosť trestných činov – letáky a brožúry na stiahnutie: [Brožúry a letáky, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky](#). Oznámenie má byť vecné, stručné a bez zbytočných hodnotení.
- Dôsledne zvážiť výpoveď dôveryhodnej osoby – v prípade, že dôveryhodná osoba (napr. učiteľ, asistent, školský psychológ/poradenský psychológ,...) má informácie o závažnom správaní, je potrebné zvážiť etické hľadisko – ochranu dôvernosti vs. povinnosť konať. Samozrejme, že v niektorých prípadoch nie je na výber – bezpečnosť má prednosť.
- Pri zásahu polície v škole dbať po celý čas na koordináciu a stabilizáciu. Ak je to čo i len trochu možné, žiaka/zamestnanca je potrebné informovať o dôvode zásahu a o ďalšom postupe. Pomáhajúci býva sprievod dôveryhodnej osoby. Cieľom je poskytnutie psychologickej podpory a nádej na riešenie, nielen represiu.

Prečo je vzdelávanie zamestnancov školy kľúčové?

Každý zamestnanec školy, školského zariadenia, poradenského zariadenia sa môže ocitnúť v situácii, keď je potrebné reagovať na rizikové správanie žiaka/kolegu. Aby reakcia bola primeraná, podporná, a zároveň v súlade s právnymi a etickými rámcami, je nevyhnutné, aby mali zamestnanci dostatočné kompetencie, nástroje a podporu.

Formy podpory pre zamestnancov

Prístup ku konzultáciám – vzájomné konzultácie medzi zamestnancami, s vedením školy, so ŠPT, s poradenskými zariadeniami, s ďalšími aktérmi v spolupráci.

Supervízia – individuálna alebo skupinová forma zameraná na reflexiu náročných situácií.

Krízová intervencia – individuálna alebo skupinová – zamestnanec CPP/ŠCPP, prípadne člen ŠPT, ktorí majú potrebné vzdelávanie a postupujú podľa protokolu krízovej intervencie.

Aktualizačné vzdelávanie/metodické dni/ workshopy, prípadne tréning podľa § 79 školského zákona – praktické školenia zamerané na konkrétnu tému

Teambuldingové aktivity – interaktívne aktivity s cieľom budovania bezpečia a dôvery.

Podporné materiály – smernice, protokoly, postupy, letáky, zoznamy kontaktov,....

Odporúčanie pre vedenie školy

Vytvoriť plán vzdelávania zamestnancov v oblasti rizikového správania.

Podporovať kultúru otvorenosti a spolupráce – aby sa zamestnanci v škole neobávali priznať situácie, aj to, že si nevedia so situáciou poradiť.

Viesť zamestnancov k tomu, že podpora ľudí na škole a bezpečie kolektívu sú spoločnou zodpovednosťou.

Odporúčané oblasti vzdelávania

Téma	Obsah / zameranie
Trauma – rešpektujúci prístup	Ako trauma ovplyvňuje správanie žiaka, ako rozpoznať signály a reagovať citlivo
Nenásilná komunikácia	Uplatňovanie prvkov komunikácie z rešpektujúceho prístupu, teória aj prax
Deeskalácia konfliktov	Praktické techniky na upokojenie situácie, verbálna a neverbálna komunikácia
Práca s triedou po incidente	Ako spracovať situáciu kolektívne, obnoviť dôveru a bezpečie
Spolupráca s rodinou	Ako komunikovať s rodičmi v náročných situáciách, ako budovať partnerstvo
Základy duševného zdravia detí a mládeže	Rozpoznávanie signálov psychického preťaženia, odporúčania na postup

Prečo sú preventívne aktivity dôležité?

Prevenca rizikového správania neznamená len predchádzanie situáciám, s rizikovým potenciálom, znamená budovanie bezpečného, podporného a rešpektujúceho prostredia, kde sa všetci cítia prijatí, vypočutí a motivovaní. Kvalitne nastavené preventívne aktivity môžu výrazne znížiť výskyt konfliktov, šikany, frustrácie, či izolácie.

Typy preventívnych aktivít:

Triednické aktivity zamerané na vzťahy a klímu – séria minimálne 5 interaktívnych triednických hodín za obdobie 1 školského roku, aktivity na podporu empatie, komunikácie, spolupráce, rešpektu, riešenia konfliktov, rezilienciu – realizuje 1.podporná úroveň

Práca s triedou po incidente – buď forma krízovej intervencie alebo preventívnej aktivity, minimálne 3 stretnutia v triede/kolektíve zamestnancov – realizuje 2., po dohode 3.podporná úroveň

Skupinová práca na škole – terapeutické skupiny – realizuje 1. a 2.podporná úroveň

Preventívne workshopy, besedy – nie jednorazové aktivity, námety: kyber/šikanovanie, mediálna gramotnosť, zvládanie stresu, a pod. Realizovať v spolupráci s osvedčenými organizáciami, poradenské zariadenia treba prizývať ku náročnejším skupinám/témam, poradenské zariadenie má nadväzovať na primárnu prevenciu, čiže realizáciu skupinových aktivít po 1. a 2. podpornej úrovni. Zapájať ďalšie inštitúcie: políciu, mimovládne organizácie.

Školské kluby – vytvárať priestor pre stretávanie, zdieľanie, voľnočasové aktivity, komunitné projekty a pod. s cieľom vytvárať bezpečný kontakt pre žiakov. Zodpovednosť školy.

Terapeutické skupiny v CPP – zistiť aktuálne otvorené terapeutické skupiny v CPP, ktoré určujú cieľovú skupinu, na ktorú sa zamerali.

Zapojenie rodičov a komunity – rodičovské stretnutia zamerané na diskusiu o prevencii, metodické materiály, texty – informačného/osvetového charakteru

Spĺňa naša škola znaky bezpečnej školy?

Kampaň **Načúvajte si** ([nacuvajmesi](https://nacuvajmesi.sk)) je spoločnou iniciatívou občianskych združení, centier poradenstva a prevencia a odborníkov na duševné zdravie. Jej cieľom je zlepšiť psychologickú bezpečnosť a duševné zdravie v školskom prostredí. Kampaň upozorňuje na to, aký význam má pocit bezpečia, dôvera a podporné vzťahy medzi žiakmi, učiteľmi a rodičmi.

Bezpečná škola je taká, kde si všetci navzájom načúvajú, rešpektujú sa a sú si oporou. V takomto prostredí sa môže každý jednotlivec rozvíjať, učiť sa a cítiť sa prijatý.

Každá škola, školské zariadenie, poradenské centrum má v sebe potenciál byť bezpečným a podporným miestom. Tu je 21 znakov bezpečnej školy, čo Vám môže pomôcť citlivo zistiť, čo sa Vám už darí a kde sa dá ďalej rásť.

Dotazník obsahuje 21 znakov bezpečnej školy. Pri každej položke označte, do akej miery sa daný znak napĺňa vo vašej škole. Použite škálu od 1 do 4, kde 1 znamená, že znak je zatiaľ málo rozpracovaný, a 4 znamená, že je plne rozvinutý.

1. Škola robí pravidelné screeningy napr. šikany, vzťahov, duševného zdravia, wellbeingu, má zavedený systém pomoci rizikového správania a podobne.

1 2 3 4

2. Škola realizuje rôzne preventívne aktivity (šikana, kyberšikana, návykové látky, extrémizmus atď.).

1 2 3 4

3. Učitelia vnímajú žiakov nie len ako žiakov, ale aj ako deti/dospievajúcich v kontexte ich života. Zaujímajú sa o nich, rozprávajú sa s nimi, poznajú ich životy. Ak treba vypočujú ich a snažia sa im byť oporou.

1 2 3 4

4. Škola dbá na pocit prijatia pre všetkých bez ohľadu na sociálne zázemie alebo výzvy v oblasti fyzického či duševného zdravia. Ku každému žiakovi prejavuje rovnaký rešpekt, netoleruje akékoľvek ponížovanie medzi žiakmi, ani medzi učiteľmi a žiakmi.

1 2 3 4

5. Škola vníma a monitoruje názory žiakov na fungovanie školy. Dáva im dostatočný priestor zapojiť sa do tvorby pravidiel a chodu školy.

1 2 3 4

6. Škola má pravidelné triednické hodiny, ktoré nie sú formalitou. Tradičné triednické hodiny sú pretvorené na komunity, ranné kruhy, reflexie na záver vyučovania. Zmyslom je podnietiť vzájomnú všíímavosť a wellbeing.

1 2 3 4

7. Škola zdôrazňuje pozitívne vzťahy medzi žiakmi navzájom a žiakmi a pedagógmi. Škola pravidelne a systematicky realizuje aktivity na podporu dobrých vzťahov a atmosféry v škole (ranné kruhy, podpora vzťahov triede, podpora vzťahov medzi ročníkmi v škole, podpora pozitívneho vnímania rozmanitosti, rovesnícke skupiny, podpora duševného zdravia, výlety a podobne).

1 2 3 4

8. Škola realizuje a ponúka rôzne mimoškolské aktivity (krúžky, kluby atď.).

1 2 3 4

9. Škola má pripravený systém podpory pre žiakov z menej podnetného prostredia a plánuje ich zapojenie do školských a mimoškolských aktivít aj formou finančných príspevkov.

1 2 3 4

1
2
3
4

4

1
2
3
4

4

1
2
3
4

4

1
2
3
4

4

1
2
3
4

4

1 2 3 4

4

1 2 3 4

4

17. Škola identifikuje problémy a vyhodnocuje dobré riešenia. Problémy nezatajuje.

1 2 3 4

18. Škola spolupracuje s rôznymi organizáciami a školami, je otvorená novým prístupom, ktoré sú vždy komunikované aj so zamestnancami školy.

1 2 3 4

19. Škola má plán krízovej intervencie.

1 2 3 4

20. Škola otvorene diskutuje o emocionálnom aj fyzickom bezpečí v škole, dbá na fyzickú bezpečnosť a dobrú orientáciu v priestore školy.

1 2 3 4

21. Učitelia dokážu dávať najavo snahu o porozumenie, dokážu s chybami narábať ako s dôležitou súčasťou rozvoja, majú chuť sa usmievať a byť v komunikácii s inými.

1 2 3 4

Poznámky k dotazníku

Dotazník nie je hodnotením, je skôr nástrojom ku sebareflexii. Môže slúžiť k tomu, aby ste si v tíme uvedomili, čo sa Vám už darí a kde je priestor na ďalší rast.

Odpovede odporúčame vyplniť spoločne ako tím – trieda, pedagogický zbor, vedenie školy – aby ste získali rôznorodé pohľady.

Po vyplnení si môžete zvoliť 2 – 3 oblasti, na ktoré sa zameriate v najbližšom období. Aj malý krok je posunutím k zmene.

Dotazník môže byť použitý aj ako východisko pre diskusiu na triednickej hodine, pedagogickej porade, stretnutí s rodičmi.

Ďakujeme, že sa snažíte vytvárať školu, kde sa každý cíti videný, počutý a prijatý.

Bezpečne a s rešpektom

Ked' sa cítim prijatý taký,
aký som, vtedy sa môžem zmeniť.“

Rogers, C.R. (1961).

On becoming a person: A therapist s view of psychothepary (s.17). Haughton Mifflin